

Naročnina lista: —
 Celoletno . . . K 10.—
 Pol leta . . . 5.—
 Četrt leta . . . 2.50
 Mesečno . . . 1.—
Dunaj Avstrije: —
 Celoletno . . . 15.—
Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAZA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vrt.
 od 6 redne petstovrste: pri
 večkratnih oznanilih velja
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v pe-
 detek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Heroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Dosedaj vsi laški naskoki odbiti.

Italijani nadaljujejo ofenzivo. — Naše vojaštvo junaško odbija laške napade. — Skoplje za-
 vzeto. — Pirot padel. — Negotin padel. — Mi pri Višegradu udrli v Srbijo. — Mi pri Oršovi
 prekoračili Donavo. — Rusija obeta Rumuniji Besarabijo.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglasa:

Dunaj, dne 24. oktobra 1915.

Italijansko bojišče.

Splošna bitka ob Soči traja naprej. Včeraj so se razširili infanterijski boji, ki so se bili z brezpri-
 merne srditostjo tudi na goriško območje. Sovražni-
 kovi napadi so se ob vstrajnem odporu hrabre in-
 fanterije pod strašnimi izgubami ponesrečili. Infante-
 rijske napade je mogočen uspeh topov izbornu pod-
 piral.

Glavni italijanski napad je s sunki močnih sil
 naperjen proti tirolski bojni črti. Gorske planote
 Vielgereuth in Lavarone so pod srditim artilerijskim
 ognjem. Več italijanskih infanterijskih divizij je na-
 padlo dolomitsko bojno črto. Tukaj so bili pred-
 včerajšnjim in včeraj krvavo odbiti po en napad na
 postojanko Bambergerhaus, na Col di Lana in pri
 Tre Sassi, dva sunka proti kraju Rufiedo (južno
 zahodno od Schluderbacha) in po štiri napadi na
 naše črte severno od kraja Sielf in v dolini potoka
 Popena.

Ob koroški bojni črti so se vršili samo artil-
 erijski boji in manjše praske. Proti bovski kotlini in
 ozemlju Krna je sovražnik včeraj popoldne naperil
 več posameznih sunkov in napadalnih poizkusov.
 Nato se je borba polegla.

Proti črti na Mrzlem Vrh do vključno tolmin-
 skega območja se še obupni naporu Italijanov redno
 ponavljajo. Posebno višina zahodno od Sv. Lucije
 je neprestano napadena. Alpinci so tukaj udrli v
 majhen del bojne črte; oster protinapad infanterij-
 skih polkov št. 53 in 86 jih je po kratki borbi zo-
 pet vrgel nazaj.

Tudi v prostoru ob Soči med Tolminom in
 goriškim območjem, kjer se je posebno pri Plaveh
 srđito bojevalo, ni mogel sovražnik nikjer predreti
 naše črte.

Pred goriškim območjem je že predvčerajšnjim
 ponesrečilo več napadalnih poizkusov na goro Sa-
 botin. Včeraj je po močni artilerijski predpripravi
 začelo več številnih italijanskih sil napadati to pre-
 vladajočo goro in obenem tudi Oslavijo. Boj se se
 je nagibal semtertje, se je nadaljeval celo po noči
 in se je končal s tem, da so naše čete vse postoj-
 anke obdržale trdno v svoji posesti.

Ob robu Doberdolske planote se bitka v pro-
 storu med Majnico in Monte dei sei Busi nadaljuje
 z nezmanjšano srđitostjo, v južnem delu te bojne
 črte pa sta dan in noč potekla mirnejše. Sovražni
 napadi, kateri so se vedno izvrševali s svežimi če-
 tami, so se popolnoma ponesrečili. Le mimogrede
 se je Italijanom posrečilo, da so dosegli nekatere
 prednje jarke. Naša infanterija, tako n. pr. infan-
 terijski polk št. 39, je južno od Sv. Martina dobila
 v ročnem boju svoje postojanke vedno zopet nazaj.

Južno-izhodno bojišče.

Armada generala infanterije pl. Kövesa potiska
 nasprotnika nazaj čez višine, severno od Arangje-
 lovca. Srbske zadnje straže, ki so južno od Slatine
 začele napadati, so jih naši bataljoni porazili.

Nemske čete, ki prodirajo na obeh straneh
 Morave, so zavzele višine južno od Palanke in se-
 verno od Petrovca.

Oddelki, ki so pri Oršovi bili prepeljani preko
 reke, so pregnali sovražnika s pogorja zahodno od
 Kladova. Bolgari korakajo po zavzetju Negotina na-
 prej ter so z voji, ki prodirajo severno od Knja-
 ževca, prekoračili srednji tok Timoka.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer,
 podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Veliki glavni stan, 24. oktobra 1915.

Balkansko bojišče.

Armada generala pl. Kövesa, ki je del armadne
 skupine generalnega maršala pl. Mackensena, je iz-
 hodno od Lucavice vrgla Srbe nazaj proti jugu.

Armada generala pl. Gallwitzja je pri Palanki
 zavzela južno obrežje Jazenice, dalje proti izhodu
 pa je prodrla do črte Rapinac (severno Petrovac-
 Ranovac), ko je strla mestoma zelo trdovratni upor
 Srbov. Naše čete so pokopale veliko število padlih
 Srbov, kar spričuje, da ima sovražnik velike izgube.

Pri Oršovi je Donava prekoračena, višina Slava
 božija je zavzeta, ujetih pa je 3 častniki in 70 mož.

Armada generala Bojadjeva je v Prahovu (ob
 Donavi) severnoizhodno od Negotina zaplenila rusko
 skladišče streliva in sredi med Zaječarjem-Knjažev-
 cem zasedla zahodno obrežje Timoka.

O drugih bolgarskih vojnih oddelkih ni novih
 poročil.

Skoplje deloma zavzeto.

Uradno se poroča iz Sofije z dne 22. oktobra:
 V Timoški dolini so naše (bolgarske) čete med
 Knjaževcem in Zaječarjem prestopile na levi breg
 Timoka. Za posest Knjaževca se vršijo boji.

V Macedoniji so naše čete po najhujšem boju
 zavzele večji del mesta Skoplje. Boji se
 vršijo.

Skoplje popolnoma zavzeto.

Z dne 23. oktobra se poroča iz Sofije:
 Bolgarske čete so popolnoma zasedle Skoplje

Avstro-ogrška nagodba.

V „Zvezi ogrskih poljedelcev“ so nedavno raz-
 motrivali vprašanje o novi gospodarski nagodbi z
 Avstrijo. Čas, s katerim se ta nagodba konča — leto
 1917 — se vedno bolj približuje. Voditelji ogrskih a-
 grarcev, posebno predsednik „Zveze“, bivši minister
 dr. pl. Daranyi, hočejo sedaj prežgodnjo sklepanje o
 tej zadevi preprečiti, ker so mnenja, da bi to Ogrski
 zelo škodovalo. Povod za razmotrivanje o nagodbi je
 dal poziv ogrskega poljedelskega ministrstva na
 „Zvezo“, naj se ista z ozirom na obstoječe razmere
 izrazi, kako stališče zavzema glede nagodbe. Dr. pl.
 Daranyi je svoje mnenje v tej zadevi kakor sledeče
 izrazil:

„Že v zadnji seji deželnega agro-kulturnega
 društva sem izjavil, da se nagodbena pogajanja z
 Avstrijo morajo pričeti v smislu tozaštevne postavbe še
 tekom tega leta, a da bi se naj vsled sedanjih vojnih
 razmer prevdarilo, ali bi ne kazalo stvarnih poga-
 janj odgoditi, ker je postalo naravnost pomisleka vre-
 dno, iste nadaljevati. Kdo že more danes vedeti, ka-
 kšne bodo državne meje po sklenjenem miru in kate-
 ra ozemlja se bodo potem priklopila Ogrski? Kdo pa
 že tudi more sedaj prerokovati, kakšno politično ob-
 liko bo dobila avstrijska polovica po vojski? Poleg
 tega pa še manjkajo predpogoji za razvoj nagodbenih
 pogajanj med obema vladama. Presoditi se mora, ali
 je sedaj primeren čas za to, da se taka temeljna v-
 prašanja presoja, katera bi lahko motila složnost
 med političnimi strankami. Pri takih razpravah in
 pogajanjih je mogoče, da se pojavijo različna mnen-
 ja, kar bi celi stvari edino le škodovalo. Sicer pa je
 tudi radi tega razprava o nagodbi nemogoča, ker so
 kmetijska zastopstva sedaj le slabo zbrana. Več kot
 polovica članov merodajnih kmečkih zastopstev izpol-
 njuje sedaj svojo dolžnost na bojišču. Drugi pa bi se
 radi prometnih težkoč ne mogli udeležiti posvetovanj.
 Ljudska zastopstva in časopisje je sedaj do skrajno-
 sti pristrženo. Radi tega tudi ni nikake možnosti za
 odkrita, prosta in nemotena posvetovanja. Poleg tega
 pa se še moramo vprašati, ali bi pod pritiskom ta-
 kih razmer, kakor je mizerija glede preskrbe prebi-
 valstva z živili itd. bilo priporočljivo začeti z nagod-
 benimi pogajanjmi? In ali se dajo v takih razburka-
 nih dobah razmere, ki bi naj veljale in obstojale v
 mirnih časih, uravnavati?“

Dr. pl. Daranyi ima proti takim pogajanjem in
 posvetovanjem prav resne pomisleke in iste sledeče
 opravičuje:

„Onstran Litve (v Avstriji) se že sedaj poraja-
 jo glasovi, kateri se dotikajo nagodbenega
 vprašanja z velikim nezaupanjem. V
 Avstriji mnogi odkrito in prikrito
 napajajo sedanji carinski tarif, obsto-
 ječe carinske pogodbe in posebno na-
 čin, kako smo zavarovani zoper uvoz
 z Balkana. Kratko rečeno: Nastopajo činite-
 lji, in sicer celo ugledni — najbolj v Avstriji —
 kateri hočejo vseradikalno preustro-
 jiti, da bi tako preprečili idejo nagodbe z daljšim
 rokom. Ti krogi hočejo ustvariti dovršena dejstva,
 novo nagodbo preustrojiti na podlagi starih razmer,
 in tako, oziraje se na položaj pred vojsko, določiti go-
 spodarsko razmerje po vojski. Kako bi se bil razvi-
 jal naš (ogrski) položaj, ako bi se mi ne zavedali va-
 žnega dejstva, da smo v stanju našo armado in naše
 prebivalstvo kljub vsem težavam brez vsake pomoči
 od zunaj preskrbeti z živili? Kaj bi bilo iz nas, ako
 ne bi naše kmetijstvo svoje stare moči postavilo v
 službo močne naše domovinske obrambe? Nauki pre-
 teklosti naj bodo podlaga za prihodnost: Polje-
 delstvo se ne sme oslabilo, ampak se
 mora ojačiti. Naši poljski pridelki se morajo
 varovati s tem, da jih ne izpostavimo tujim, ki se
 pridelajo z manjšimi stroški. Domače kmečke pridelke
 moramo čuvati pred tekmovanjem pridelkov iz tujine.
 Prilagoditi se moramo velikemu evropskemu varstve-
 no-carinskemu sistemu, ki pravi, da uvoz nikakor ne
 sme prekositi izvoza.“

Izvajanja dr. pl. Darayja so zborovalci prav živahno odobraval. V smislu govornikovih izvajanj se je na zborovanju tudi sestavil odgovor na poziv ogrskega poljedelskega ministrstva.

Narodna zavest med ogrskimi Slovenci.

Narodna zavest med ogrskimi Slovenci se je med vojsko mogočno razvila. To lahko posnamemo še posebno iz pisem, ki jih pišejo ogrski slovenski vojak. „Novinam.“ Samo v številki od dne 24. oktobra t. l. so zadržani ti-le odlomki:

Csaszar Jožef, doma v Ivancih, piše: „Nikolko naših slovenskih bratov je zaspalo v to; tužnoj Bukovini. Ne jočite se za nje, molite za nje! Pokopali smo je, kak prave junake te naše vrle slovenske brate, šteri so meli, kak i še zmirom majo vsi slovenski vojaki odprto srce za krala i domovino do smrti.“

Ulen Andraš z Lipovec in tovariši pišejo: „Mislino na slovenski kraj, kje nam je zibelka tekla. Prosim Novine i Marijin List, ka bi si na tom nemilom Bojnom poli mogli srčni navuk i duševni hasek vzeti z njij.“

Tibauth Marko piše: „Tak sem teško čakao, ka bi dobo kakše čtenje od našega kraja, v našem materinskem jeziku. Hvala Bogi sam se v čakao. Drugo mi nikaj tak ne veseli, tū vse najdem, ka mi terbe. Bog plati.“

Grůskovnjak Stefan piše: „Lepo se zahvalujem za poslahne Marijine Liste i vsi moji slovenski brati, ki so na bojišču.“

Rogač Ivan piše: „Trno lepo Njim zahvalim za Novinaj, pa moji pajdaše tūdi, štere sam dobo, kda sam slovenske Novine čeo.“

Farkaš Marko iz Hotice in tovariši pišejo: „Vojaki podpisani pošlemo na pet sv. meš, ka bi se g. Bogi zahvalilo, ka smo srečno prek Dnjestr velike vode prišli, i ka bi nas Sree Jezušovo čuvalo, da bi srečno prišli ednok nazaj v to milo slovensko krajino.“

Posebno lepo pišejo Trplan Imri z Markovec in tovariši: „Lepi pozdrav za čelo slovensko ljudstvo z ruskoga bojišča. Prosim vas, g. pl., razglasite te naš lepi pozdrav tomi ljubljeno mi slovensko mladosti. Jaz sem že obtretjim v tom groznem boji, zdaj mi je pa dober Bog dopūsto malo časa, ka se spominam svoje domovine z mojimi pajdaši.“

Drage naše ljubljene slovenske matere i očevje ne žalostite se za vaše sinove — Bog na nas tū skrb ma dobro nam je, veseli smo, pa če včas kaj več trpimo, smo se tomi že privadili. Vsaki slovenski junak je eti fajni dober vojak, dobre vole za našega ljubljenoga krala I. Ferenc Jožefa i za našo lepo domovino, naj nam je protivnik ne vzeme z našomi zračinganii. Če de nam bo Bog pomagao, ga dōpoteremo.

Radūjte se drage slovenske matere, štere mate tū svoje sinove, ž njih je Bog stvoror fejt vojske. Jaz imam tū ešče tri brate pa ž 14 mesecov ne vemo eden za ovoga samo si dōpišujemo. Bog plati našim materam, ka so naz za vojake shranile.

Zdaj pa prosimo vas, dragi stariši, rodbina i vsi slovenski duhovniki pa celi naš narod, prosite našoga dobrega Boga, naj nam da krepko moč, ka mo mogli našega velikoga protivnika prevladati i z Božov pomočjov vsi domo priti v našo lepo slovensko domovino k našim dobrim materam. Z strelskih jarkov pošlem te pozdrave ž svojimi pajdaši do slovenskih mater, štere se žalostijo za svoje sine.“

Ni neopravičeno mnenje, da bo po vojski narodna zavest po slovenskih pokrajinah močno ojačena. Stajerski in koroški Slovenci, ne zaostajajmo v krepki narodni zavesti za svojimi ogrskimi brati!

Prihodnjost ženstva.

Vojna je marsikaj razgrnila in razbila mnogo nazorov in predsodkov. Razpadlo je tudi doslej maloneđa splošno veljavno mnenje o stališču ženstva v človeški družbi. Odkar je vojna, se nič več ne sliši, da bi to ali ono delo ali stremljenje ne bilo za ženske „primerno.“ Ženske služijo v mnogih bolnicah kot vojaške zdravnice. Nastavljene so za sprevednice, vođijo kupčije in celo tovarne, služijo kot šoferke in pismošose ter izdelujejo celo municijo. Na Angleškem so se tudi že oglasile za službo z orožjem in je mnogo Angležev, ki so tej misli naklonjeni, češ, da se je v burški vojni že pokazalo, da so ženske ravno tako dobre za boj, kakor moški. In v nemškem drž. zboru je minister Delbrück brez ovinkov priznal, da si je ženstvo v gospodarskih strelskih jarkih pridobilo nevenljivih zaslug za vojno. Na take misli pride človek pri čitanju knjige „Ženstvo in delo.“ Ta knjiga je spisana v angleškem jeziku, a velja za vse narode.

Pisateljica popisuje najprej zgodovino, kako je ženstvo prišlo ob pravico do dela. V starih časih je bil mož vedno v vojni; v vojni z ljudmi in z živali. Vse drugo je opravila žena. Ta je pridelovala in pri-

pravljala hrane, izdelovala obleko, zgradila hišo, je mlela žito ter iskala in pripravljala zdravilna zelišča. Bila je žena in mati, gospodinja in delavka, svečnica in zdravnica. V vsem je žena pomagala možu in le vsled te pomoči se je človeštvo razvilo in se je povzdignilo iz prvotnih živalskih razmer. Toda prišel je čas, ko moški niso več hodili samo na vojno in na lov, nego so vzeli ženi iz rok plug in motiko, sekuro in mlinski kamen in so počasi potisnili ženo v hišo. Se je pekla kruh in varila pivo, tkala in šivala, a čez stoletja se je tudi to predrugačilo.

Človeški um je ustvaril stroj. Kakor je mož vzel ženi iz rok delo, tako je stroj vzel možu delo iz rok. Kjer je prej bilo treba sto rok za kako delo, zadostujeta danes dve. Stroj je začel izdelovati tudi vse polno tega, kar so prej izdelovale ženske roke in ta stroj je uspeval toliko bolj, ker je izdeloval bolje, hitreje in ceneje, kakor ženska roka. Mož, ki ni hotel lakote umreti, je moral poiskati drugo delo, katerega ne more opravljati stroj, ženski pa tega ni bilo treba, deloma ker je oče ali mož ali brat zanjo skrbel, deloma ker je bilo za vsako delo še preveč moških na razpolaganje. Tako se je tekom tisočletij obrnil položaj.

Kako bo v prihodnjosti? Novi izumi preurejajo svet. Čedalje manj se potrebuje v življenju moškega telesnega dela, čedalje več pa duševnega. Zato zahteva ženstvo, da se mu da pravica do iste izobrazbe in tisto svobodo in pravico do služb in zaslužkov, kakor jih imajo moški. Izobrazba bo ženstvu omogočila, da bo moglo opravljati vsa duševna dela, ki jih zdaj opravljajo moški. V omenjeni knjigi je rečeno: Na našem svetu ni nobena urédba in nobena stvar več taka, kakor je bila nekđaj. Vse stvari in vse uredbe so dobile novo obliko in vsled tega mora tudi ženstvo postati popolnoma ravnopravno z moškimi, ravnopravno tudi glede izobrazbe in dela.

Vojna je milijonom ljudi, moškim in ženskam, odprla oči in jim pokazala, da so razmere na svetu vse prej kakor dobre. Nihče več ne dvomi, da so nezogibne temeljite premembe in da se zanesljivo začne, čim preneha sedanji vihar. Ženske plačujejo v vojni največ, ker so darovale svoje otroke in svoje može in zato zahtevajo za prihodnjost, da bodo imele tudi one besedo pri sklepanju miru in pri napovedbi vojne. Sedanji svet, pravi rečena knjiga, se še nam ženskam ne dopade in če ga nočete premeniti, najraje izumrje človeški rođ.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Bolgari prodirajo z nenavadno pržnostjo. Posebno na jugu so njih uspehi ne samo v vojaškem, ampak tudi v političnem oziru veliki. Rekel bi, z enim mahljajem so vzeli Vranje, Štiplje, Velesovo, Kumanovo in sedaj še Skoplje. S tem so popolnoma odrezali zvezo Srbije s Solunom ter Francosom in Angleškom onemogočili, da prihitijo Srbom na pomoč.

Tudi Niš je vedno bolj ogrožen. Pirov je zavzet in od Knjaževca se tudi pomikajo bolgarske čete proti Nišu. Donava je sedaj brezdomno zaprta za vsak dovoz v Srbijo. Mi smo prekoračili Donavo pri Oršovi, Bolgari imajo ob Donavi že Radnjevece in Prahovo v svojih rokah.

Bolgari pred Negotinom.

Bolgarske čete se vedno bolj približujejo mestu Negotinu. V svojem napadalnem prodiranju vedno tesneje zažujejo polkrog okoli mesta. Negotin je sedaj popolnoma pod bolgarskim ognjem. Mesto gori na mnogih krajih. Srbi se borijo naravnost obupno. Če bi se srbske čete iz tega prostora še dalje umaknile, bi to bilo radi razselenih močvirij, ki se raztezajo okrog Negotina, za srbsko armado veličanska nesreča. Srbsko mesto Negotin leži v kotu med Bolgarijo, Rumunijo in Ogrsko.

Negotin padel.

Negotin je v bolgarskih rokah. Glej naše in nemško uradno poročilo med poročili s srbskega bojišča.

Bolgari na Ovčjem polju in v Velesovem.

Del bolgarske armade, ki je prodirala južno od Krive Palanke proti Vardarju, je dne 19. in 20. oktobra došla na Ovčje polje in pregnala Srbe s tamošnjih postojank. Bolgari so tudi v tej smeri že prodrli do Vardarja in so zavzeli mesto Velesovo. Nato so zasledovali bežečega sovražnika proti Prilepu. Okrog Velesovega so bolgarske čete razdrle vardarsko železnico in so tako prerezale zvezo med Solunom in Skopljem.

Bolgari zavzeli Kumanovo.

Bolgarska kolona, ki je pri Stracinu in Sultan-Tepeju premagala sovražnika, je dne 20. oktobra za-

vzela Kumanovo. Srbi so se v divjem begu umaknili v smeri proti Skoplju.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Na srbskem bojišču napredujemo, kakor je razvidno iz uradnih poročil. Novo je, da smo mi pri Višegradu prekoračili Drino in pri Oršovi, tesno ob rumunski meji Donavo. Smer našega prodiranja bo brezdomno Užice, kjer se začinja izhodna srbska železnica, ki vodi v Moravsko dolino.

Velikih, odločilnih vojnih dogodkov ne bo v bližnji bodočnosti.

Nemški listi poročajo z južnega bojišča:

Velikih odločilnih vojnih dogodkov v bližnji bodočnosti ne bo, ker vojna dobiva značaj gorske vojne in bližnji dogoki ne bodo nudili slike kake velikega enotnega povzetja, ker se boji porazdele. Resnični uspehi sedaj od treh strani prodirajočih nemških, avstrijskih in bolgarskih armad bodo vidni še le potem, ko se bo strateški pritisk občutil taktično vsled skrajšane razdalje vseh treh armad, avstrijske, bolgarske in nemške.

Avstrijsko poročilo.

Dne 22. oktobra.

Avstrijsko uradno poročilo:

Avstrijski generalni štab poroča: Ofenziva zaveznikov v Srbiji je tudi včeraj povsod napredovala. Avstro-ogrsko četo generala pl. Kövesa so med prodiranjem proti srbskim postojankam na gori Kosmaj (južno od Belgrada, visoka 624 m), z naskokom zavzele štrlečo višino Slatina, južno od Ralje. Nemške čete, ki prodirajo na obeh straneh Morave, so zavzele prostore severno od Palanke in Petrovca.

Vranje, Kumanovo in Velesovo v Vardarski dolini so v bolgarskih rokah.

Dne 23. oktobra.

Negotin padel.

Armada generala pl. Kövesa je včeraj (22. okt.) zahodno od Belgrada na cesti, ki vodi v Arangelovac zavzela postojanko na višini Kosmaj, ki je bila utrjena kakor kaka trdnjava. Zavezniške čete, ki prodirajo po Moravski dolini so vrgle sovražnika z višin severno od reke Jasenica.

Pri Oršovi je skupina, ki je bila sestavljena iz avstro-ogrskih in nemških čet, zavzela višinsko postojanko na južnem bregu Donave in utrdbo „Elizabeta“ pri Tekiji. Na sedmero točkah srbske boje črte, ki je bila zavarovana z okopi, so bili Srbi pobiti in so povsod bežali proti jugu, zavezniške čete jih zasledujejo.

Pri Višegradu so avstro-ogrsko četo pregnale sovražnika z višin izhodno od Drine. Prva bolgarska armada je pri Negotinu, ob srednjem Timoku in jugoizhodno od Knjaževca prodrla dalje naprej.

Nemška uradna poročila.

Z dne 22. oktobra poroča nemško najvišje armadno poročilo: Armada generala pl. Kövesa od armadne skupine generalnega maršala pl. Mackensena je dosegla splošno črto Arnajevo do gore Slatina. (Arnajevo leži južno zahodno, Slatina pa južno od Belgrada). Armada generala pl. Gallwiza je prodrla do Selevca, Savanovca in Trnovca, kakor tudi severno do Ranovca (Ranovac leži izhodno od Morave). Armada generala Bodjajeva prodira severno od Knjaževca. O drugih armadnih delih še poročila niso došla. Druge bolgarske čete so zasedle Kumanovo ter zavzele Velesovo. Južno od Strumice je sovražnik vržen čez Vardar.

Nemško uradno poročilo dne 23. oktobra:

Pri Višegradu se je izsilil prehod čez Drino in je bil sovražnik pregnan z višin južno od tega kraja.

Armada generala pl. Kövesa je z naskokom zavzela sovražne postojanke med Lukvico in goru Kosmaj.

Armada generala pl. Gallwiza je vrgla sovražnika izhodno od Palanke čez Jasnico in izhodno od Morave iz njegovih postojank na črti Aleksandrovač—Orljevo. Ujetih je bilo čez 600 Srbov.

Srbi so se udali pritisku od obeh strani in so se umaknili iz svojih postojank na črti gore Koštoveca in Slatina (pri Irigu).

Bolgarske čete so se polastile Negotina in kraja Rogljevo. Bolgari neprestano napadajo ter so južno-izhodno od Pirota krvavo odbili srbske napade.

Četverosporazum v skrbah.

„Journal des Debats“ poroča: Če se četverosporazumu ne posreči, zadržati Avstro-Ogrske in

Nemčije na pohodu proti Carigradu, bo ob enem na izhodu in zahodu izgubljeno vsako upanje, da bi pripravil Rumunijo in Grčijo ob svojo stran. Grčija sicer sporazumu ne bo mogla mnogo škodovati, toda rumunska vlada bo bržčas prisiljena, da se polasti Besarabije, ki ostane edin plen, po katerem lahko zagradi. Vse to nujno zahteva, da sporazum vse poskusi na Balkanu.

Cetverosporazum Grčiji.

Cetverosporazum obeta Grčiji, ako poseže z orožjem na njegovi strani v vojsko, da dobi otok Ciper. Italija je s to ponudbo nezadovoljna.

Rusija obljubuje Rumuniji Besarabijo.

Dunajski „N. Wiener Journal“ poroča iz Petrograda, da je ruska vlada ponudila Rumuniji celo Besarabijo, ako bi stopila Rumunija na stran četverosporazuma.

Rumunija ob ruski meji.

Ruski listi v Moskvi poročajo iz Kijeva, da je rumunska vlada zbrala v prostoru od Galaca do Jasyja številne vojaške čete. Kakor se je izvedelo, je še v ozadju pripravljenih več čet, da vkorakajo v omenjeno ozemlje ob ruski meji (ob Besarabiji).

Zbiranje ruskih čet pri Odesi.

„Corriere della Sera“ poroča iz Bukarešte, da je Rusija zbrala pri Odesi 250.000 mož proti Bolgari. Od dne 20. oktobra dalje se je pričelo vkrcanje čet v Odesi, Heronu in Jalti. Čete stojijo pod poveljstvom generala Davidova. Izkrcanje se ima baje izvršiti na obali Črnega morja v bližini izliva reke Donave.

Angleži obstreljujejo Dedeagač.

Bolgarski poročevalni urad poroča dne 21. oktobra: Angleško brodogradnja je danes obstreljevala Dedeagač, ne da bi napravilo kako posebno škodo.

Da so Rusi že obstreljevali Varso, ni resnično.

Srbska vlada se seli v Kraljevo.

Bukareški list „L'Independance Roumain“ poroča, da je srbska vlada premestila svoj sedež iz Niša v Kraljevo. Beg v Bitolj, kamor se je nameščala vlada, preseliti, radi bolgarskega vpada v vardarsko ozemlje, ni več mogoče. (Kraljevo je manjše srbsko mesto ob srednji Moravi, na srbski izhodni železnici proti Bosni).

Prva bolgarska šola v Srbiji.

V novoosvojenem mestu Kriva Palanka se že nahajajo bolgarske civilne oblasti. Uradna brzojavka poroča, da so Bolgari neposredno po zavzetju otvorili bolgarsko šolo v Pajčevu.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Sami slišimo, kako hudo je obstreljevanje na italijanski fronti. Čeprav vemo, da napada cela italijanska armada od švicarske meje do morja, vendar nimamo nobene strahu. Zaupamo brezpogojno našim hrabrim četam. Podrobnosti o napadih pripovedujejo uradna poročila.

Cela italijanska armada napada.

50 urna artilerijska priprava.

Napadi ob celi soški fronti.

Avstrijsko uradno poročilo z dne 22. oktobra se glasi:

Kakor je bilo pričakovati, se je pričel včeraj, dne 21. oktobra, po več kakor 50 ur trajajoči artilerijski predpripravi splošni naval glavnih sil italijanske armade na naše primorske postojanke, torej tretji splošni naval v petmesečni vojni dobi.

Na Krnu, za postojanke tolminskega območja ter zlasti za obronke Doberdolske gorske planote se vrše srđiti boji. Napad italijanskega mobilnega miličnega polka štev. 119 na opirališče ob Krnu je bil odbit, pri čemur je imel sovražnik izvanredno velike izgube. Istotako je bil po kratkem boju v našem ognju odbit drug sovražni napad na tem ozemlju. Pred našimi postojankami leže kupi italijanskih mrličev. Na tolminskem območju so bili naperjeni sovražni napadi

zlasti na Mrzli Vrh in na južni del naše obrambne črte. Vsi napadi so bili krvavo odbiti. Na posameznih delih, kjer je sovražnik v prvem navalu udrl v naše prednje obrambne postojanke, je bil v protinapadu pogan v beg. Tudi tukaj so italijanske izgube zelo velike.

Na gori Sv. Mihaela so udrle popoldne sovražne močne čete v naša strelska kritja. V protinapadu je bil sovražnik zopet pogan v beg. Naše prejšnje postojanke so zopet v naši oblasti. Po večkratnih napadih se je posrečilo Italijanom, udreti tudi na južnem sosednem ozemlju v naše strelske järke, toda ni eden Italijan se ni vrnil.

Tudi južno-zahodna bojna črta je bila istotako pozorišče krvavih bojov. V teh bojih je prišlo opetovano do bojov na nož. Sovražnikove izgube so tukaj bile posebno velike. V ravnokar pretekli noči so se z nezmanjšano silo nadaljevali boji na Doberdolski gorski planoti.

Na Koroškem so bili odbiti slabeyši napadi na Hochweilstein (Monte Paralba), na ozemlju Plöckna in v dolini Seebach.

Na tirolski bojni črti slej kakor prej hudi artilerijski boji.

V Dolomitih so bili ob naših trdnih postojankah odbiti novi italijanski napadi.

Dne 23. oktobra.

Ofenziva se nadaljuje.

Ko je dne 22. oktobra napočil dan, so Italijani skorod na celi primorski črti začeli z nova izvanredno ardito napadati. Kakor prejšnje dni, tako so bili tudi včeraj vsi italijanski napori zaman.

Proti poldnevni se je izjalovil na pobočju Javorčeka močan sovražni napad; na nekaterih mestih so napadalci došli celo do naših postojank.

Na Krnu, Mrzlem vrhu in drugih delih tolminskega območja so se številni italijanski napadi krvavo ponesrečili. Sovražna infanterija je imela zopet težke izgube. Prostor pri Kozarčju, kjer so napadali alpinci in pri Senu, kjer so se bili bersaljeri, je pokrit z mrličmi. Naše vrle čete so obdržale vse svoje postojanke.

V okolici pri Plaveh je prodrla italijanska infanterija pri tretjem naskoku v naše järke pri Zagori, a je bila vendar takoj zopet vržena nazaj.

Ob goriškem območju se je hud artilerijski ogenj celi dan nadaljeval in se je proti našim strelskim kritjem na podgorski višini razvil do izredne srđitosti. Sovražni napadni poizkus proti tej višini je bil po ognju naših baterij preprečen.

Na Doberdolski gorski planoti je naskakovala sovražna infanterija tudi včeraj opetovanokrat pri višini Sv. Mihaela. Tri napadi so bili krvavo odbiti. Samo enkrat se je posrečilo sovražniku mimogrede prodreti v naše postojanke. Odločen protinapad pešpolka št. 43 je vrgel sovražnika zopet povsod nazaj. Višina Sv. Mihaela je prej ko slej naša v naših rokah.

Tudi drugače so se vsi sovražni napadi na Doberdolsko gorsko planoto vsled vstrajnosti vrlih braniteljev izjalovili. Številni, celi dan se ponavljajoči napadi italijanske infanterije so se končali skoro povsod z divjim begom napadalcev.

Na Koroškem in Tirolskem se italijansko topovsko obstreljevanje nadaljuje na celi črti.

Odbiti so bili tri napadi proti višini Col di Lana in napad na obmejni most južno od Schluderbacha. Južno od Arabbe so naskočili tirolski cesarski polki sovražno prednjo postojanko. Tudi branitelji utrdb na višini Viereguth so vse napade odbili.

Kostanjevica.

Italijani so Kostanjevico na Krasu pretekli teden zopet obmetavali z bombami iz aeroplanov. Vrgli so jih sedemnajst. Civilno prebivalstvo je ostalo nepoškodovano. Čudežno je rešena neka ženica. Ko se je nahajala v hiši, je bomba prodrla streho in blizu nje eksplodirala. A ženici se ni nič hudega pripetilo. Angelj jo je čuval.

Vipavska dolina.

V ponedeljek dne 18. oktobra se je pokazal nad Vipavsko dolino pri Ajdovščini po dolgem času zopet italijanski aeroplan. Krožil je v visoki komaj viden. Bomb ni letalec metal, pač pa je poškodoval Štukljevo hišo na Lokah pri Ajdovščini.

Na Krasu.

Ob fronti se je govorilo, da bodo naši izpraznili dne 12. oktobra 21 občin od Komua proti fronti. Kot vzrok izpraznitve so se navajali od raznih strani razni vzroki. Izpraznitev se imenovanega dne ni izvršila in se tudi ne bo. Ljudstvo ostane lahko mirno na svoji zemlji.

Zupnik artilerijski opazovalec.

Zupnik v Sellbraunu na Tirolskem, Jožef Hosp, je radi izvanrednih činov pred sovražnikom v važnem delu bojišča Sexten, bil odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefova reda. Visoko odlikovanje znači, da je šupnik dosegel s pomočjo, ki jo je nudil armadi, izvanredne uspehe. In tako tudi je v resnici. Zupnik Hosp je kot poizvedovalec in opazovalec našim četam izbornu služil. Od mnogoštevilnih

manjših, a nevarnih podvzetij v službi naše stvari v Dolomitih, navajamo le drzen čin, ki ga je Hosp izvršil v družbi s tremi tovariši. Na naši strani bi se naj bil spravil težki top na postojanko, s katere bi bilo mogoče se boriti z italijansko artilerijsko baterijo in jo uničiti. Da se ta načrt uspešno izvede, bi moral nekdo voditi ogenj naše artilerije. To pa je bilo mogoče le tedaj, ako bi kdo splezal na strmi dolomitski vrh in sicer v neposredni bližini italijanskih postojank. Hosp je ta drzni načrt izvršil. Po noči je splezal s tremi tovariši na vrh in je napeljal na vrh telefonsko žico. Drugi dan so drzni plezalci opazovali uspeh našega artilerijskega ognja in so istega vodili, dasiravno skoro krog in krog obdani od sovražnikov in sicer v največji bližini italijanskih postojank. Telefonično so vrli junaki obveščali našo artilerijo, kako naj meri. Naša artilerija je s Hospovo pomočjo dosegla izvanredno velik uspeh. Položaj opazovalcev vrh gore je bil tak, da bi jih bil sovražnik lahko brez dvoma sestrelil, ako bi jih opazil. Junaki pa so ostali nepoškodovani in so se po noči zopet srečno brez kake nezgode vrnili z visokega gorskega vrha.

Naš podmorski čoln potopil italijansko ladjo.

Posebni poročevalec berlinskega Wolffovega urada poroča dne 22. oktobra iz Aten:

Avstro ogrski podmorski čoln je potopil italijanski parnik (V katerem morju se je italijanska ladja potopila, poročilo ne pove.)

Laški protozidarji za udeležbo na Balkanu.

Italijanska državna zbornica bo sklicana najbrž na dne 25. novembra 1915. List „Avanti“ piše, da so italijanski protozidarji na poziv angleško-francoskih protozidarjev sklenili uprizoriti ob začetku zborovanja italijanske državne zbornice v Rimu, in po vseh italijanskih mestih prav velikanske in hrupne manifestacije italijanskega ljudstva, slično kakor mesca maja 1915, da se prisili vlado za udeležbo na Balkanu. „Avanti“ piše, da so s tujim zlatom plačani prireditelji te agitacije. Za slučaj, če bi italijanska vlada ne ščitila parlamenta pred tem novim nasilstvom, bi morala velika večina italijanskega prebivalstva seči po samopomoči. List „Avanti“ je v stanu dokazati, da so vsi ti vojni hujskači večji del vodilne osebe protozidarjev, takozvana italijanska demokracija, družba brezvestnih vojaških dobaviteljev, vojnih špekulantov in ljudskih oderuhov. Že sedaj zahteva hujskajoče italijansko časopisje z vikom in krikom, da se Italija udeleži vojske na Balkanu. Zlasti z angleškim in francoskim zlatom plačani rimski list „Popolo d'Italia“ žuga vladi z revolucijo in z mobilizacijo pouličnih ljudskih mas, če vlada ne napove takoj vojske tudi Nemčiji.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Mi napadamo pri Novem Aleksinacu, pri Zalošču, pri Cartoryjskem ob Styru in smo vrgli sovražnika pri Komarnu.

Nemci so vzeli Iluxt, severozahodno od Dvinska.

Boj za Dvinsk.

Poročilih iz Petrograda so v ruskih vojaških krogih mnenja, da se pripravljajo Nemci sedaj prav resno na obleganje trdnjave Dvinsk. Na črti Kreuzburg—Mitava je zbranih nič manj kakor šest nemških armadnih zborov.

Boj za Rigo.

Iz Berlinu se poroča: Za Rigo se bje odločilni boj. Ker so prodrle tudi izhodno od mesta nemške čete notri do reke Dvine, bo na kopnem obroč okrog Rige v najkrajšem času popolnoma sklenjen.

Bombe na trdnjavo Rovno.

Iz Stockholma se dne 22. oktobra poroča: Na vojaške naprave v ruski trdnjavi Rovno v Voliniji so vrgli nemški zrakoplovci 20 bomb.

V Rusiji so za poseben mir?

Liberalni ruski listi zatrujejo, da krogi, ki so na strani ruske desnice (stranka v dumi), javno silijo k posebnemu miru. To svojo namero skušajo ti krogi zakriti na ta način, da srđito napadajo stranke večine v dumi. Poslanec Savensko opisuje boj desnice proti dumini večini in izjavlja, da v krogih desnice prevladuje mnenje, da se naj raje

sklene poseben mir z Avstrije in Nemčijo, nego da bi ministristvo prevzelo vso odgovornost sedanje vojske.

Nemško-francosko bojišče.

Na francoskem bojišču je razmeroma mirno. Večjih dogodkov nobenih.

Joffre se zmotil.

„Novoje Vremja“ poroča iz Pariza: Ruski častniki v francoskem glavnem stanu v Champagni pripovedujejo, da Joffre ni hotel verjeti poročilom francoskih letalcev, ki so ugotovili, da se raztezajo nemške obrambne črte 30 km v ozadje. Vsled tega se ni posrečilo predreti nemške fronte.

Delcasse govori.

Bivši francoski minister zunanjih zadev Delcasse še je vedno bolan. Sprejel pa je zastopnika pariškega lista „Petit Journal“, kateremu je izjavil, da Francija potrebuje sedaj slehernega moža in da se ne sme za druge žrtvovati.

Najnovejša vrsta podmorskih čolnov.

V Združenih državah Severne Amerike so sedaj zgradili nov podmorski čoln, ki prekaša glede velikosti, brzine in notranje opreme vse dosedaj zgrajene podmorske čolne vseh držav celega sveta. Novozgrajeni ameriški podmorski čoln-velikan je dolg 185 čevljev, je torej za celih 85 čevljev daljši, kakor vsi dosedaj zgrajeni podmorski čolni vseh vojnih mornaric. Vozi z brzino 16 vozlov v eni uri, je oborožen z dvema velikima topovima ter s štirimi torpednimi cevmi. Akcijski radij tega podmorskega čolna znaša 5 tisoč milj, torej lahko pluje 5000 milj pod ali nad vodo, ne da bi mu zmanjkalo premoga in bi se moral zaradi tega vrniti v kako pristanišče. Novemu podmorskemu čolnu so dali ime „M I.“ Po mnenju mornariških strokovnjakov je ta nova vrsta podmorskih čolnov nekaj prehod k novim podmorskim torpednim rušilem, ki bodo v stanu se udeležiti vojnih podvzetij skupno z velikimi vojnimi ladjami in križarkami na odprtem morju, kar je pa bilo dosedaj nemogoče. Na podlagi dosedanjih izkušenj pri gradnji tega podmorskega čolna gradi sedaj ladjedelnica „Electric Boat Company“ za vojno mornarico Združenih držav Severne Amerike nov podmorski čoln, ki bo še celo mnogo večji, kakor je ravnozar zgrajeni „M I.“

Angleški justični minister odstopil.

Sedanje angleško ministristvo, zvarjeno iz liberalcev in konservativcev, je začelo razpadati. Odstopil je justični minister Carson, to je oni Carson, ki je pred letom med irskimi protestanti organiziral revolucijo, ako bi vlada dala Ircom samoupravo. Carson je v poslanski zbornici obrazložil vzroke svojega odstopa. Rekel je, da kakor v parlamentu in v celi deželi, tudi ni bilo v ministristvu nikdar nesoglasja o tem, da je treba vojno za vsako ceno do odločilnega konca nadaljevati. Tudi ni bilo nesoglasja, kaj je še treba storiti na raznih bojiščih, da bi se vojna vendar dobro končala. Dobro uvideva težave, ki jih ima Angleška vsled tega, da se mora vojna voditi vedno po dogovoru z zavezniki in se je včasih tudi ozirati na naziranje prijateljskih nepristranskih držav. Novi položaj na Balkanu zahteva po njegovi sodbi dobro premišljen, krepak in natančno vnaprej določen nastop angleške vlade. Ker ne soglasja s tem, kar je ministristvo ukrenilo, je spoznal, da bi se oslabilo ministristvo, če bi v njem ostal sedaj, ko je treba sile in odločnosti.

Raznoterosti.

Konferenca ogrskih škofov. Prva seja ogrskih škofov je določena na dne 27. oktobra. Konferenca se bo bavila med drugim tudi glede vprašanja skrbe vojnih sirot in invalidov, z dobrodelnimi vprašanji ter v splošnem o nalogah katoliške cerkve za vsa črna in bela vojna.

† Župnik Greiner. Dne 18. oktobra je v St. Jakobu pri Celovcu umrl župnik in kn.-šk. duh. svetnik Simen Greiner, star 71 let. Rajni je bil vzoren duhovnik, izredno blag in skromen človek ter vnet narodnjak. Svetila mu večna luč!

Umrli je v Mariboru dne 24. t. m. g. Srečka Stegnar, c. kr. kazn. nadučitelj v p., imejitelj zlat. zasl. križca in reda Pro Ecclesia et Pontifice, častni član mnogih narodnih društev itd. Pogreb bo v torek ob 4 uri popoldne na hiše žalosti Wildenreinerjeve ulice 6 na pokriško pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo da ovaša v sredo 27. oktobra v farni cerkvi Matere Mlosti ob pol 9 uri. Pokojnik, ki je dosegel 74 leto, je prej služboval na Kranjskem,

kjer je bil tudi poslanec katoliško-rarodne stranke. N. v m. p.!

Redovniško obljubo je dne 17. oktobra storilo v samostanu čč. šolskih sester v Mariboru, kot smo že poročali, 14 sester in sicer: s. Rafaela Egger, rojena 23. julija 1884 v Inomostu na Tirolskem; s. Bogomira Grafenauer, rojena 21. nov. 1893 na Brdu pri Smohorju na Koroškem; s. Sybilla Zorko, rojena 28. avgusta 1894 v Špitaliču pri Konjicah; s. Adela Moskon, rojena 5. aprila 1894 v Središču; s. Irma Cvetko, rojena 8. sept. 1894 pri Sv. Marku niže Ptujja; s. Kalista Keršmanec, rojena 19. marca 1893 v Bevkah na Kranjskem; s. Benigna Purič, rojena 31. marca 1894 v Repentaborju na Primorskem; s. Tad. Petrovčič, rojena 11. sept. 1894 v Borovnici na Kranjskem; s. Elizabeta Pečovnik, rojena 15. aprila 1888 na Vranskem; s. Evstahija Čurin, rojena 30. junija 1890 v Središču; s. Hortulana Kralj, rojena 26. jun. 1889 pri Sv. Marku niže Ptujja; s. Kupertina Grošelj, rojena 8. januarja 1887 v Trebnjem na Kranjskem; s. Ligvorija Žepič, rojena 29. aprila 1884 v Tržiču na Kranjskem; s. Izidora Lilijska, rojena 2. nov. 1892 v Št. Petru v Savinjski dolini.

Solske sestre v Ameriko. V Ameriko so se odpeljale pretekli teden na pomoč sestram, ki že blizu šest let delujejo v Kansas City v Jolietu v Severni Ameriki te-le čč. šolske sestre iz Maribora: Romana Šoter, rojena 12. decembra 1879 v Laškem; Amata Esenko, rojena 11. oktobra 1887 na Teharju; Blandina Peklar, rojena 30. sept. 1892 pri Sv. Marku niže Ptujja; Salesija Čučko, rojena 19. dec. 1886 v Celju; Febronija Kos, rojena 19. sept. 1893 pri Št. Ilju pri Velenju; Bertranda Vimpolšek, rojena 3. aprila 1890 v Podsedri; Pavla Svetlin, rojena 27. januarja 1884 v Mengšu na Kranjskem; Benigna Purič, rojena 31. marca 1894 v Repentaborju na Primorskem.

Iz učiteljske službe. Na dvorsredni mešani ljudski šoli v Zabukovju (2. plačilni razred) je razpisana služba učiteljice. Prosnje do 10. novembra. — Do 20. nov. je razpisana služba učiteljice v Majšpergu.

Štajerski Slovenec umrl v Ljubljani za kolero. V ljubljanski mestni kolera bolnišnici je umrl dne 15. oktobra za kolero 41 letni infanterist Mihael Kostevec, doma iz Globokega pri Brezicah.

Velikodušno darilo za mater desetih sinov-vojakov. Vsled posredovanja g. podpolkovnika Fridolina Kavčič na Dunaju je dobila vdova Alojzija Drole v Špitaliču pri Kamniku iz privatne šatulle Njeg. Veličanstva 500 K, od nadvojvode Evgena pa 1000 K nagrade.

Cesarjev dar za bolgarski Rudeči križ. Naš cesar je podaril bolgarskemu Rudečemu križu lepo svoto v znesku 25.000 K. S cesarjevim dovoljenjem se je ustanovil v Avstro-Ogrski pomožni odbor bolgarskega Rudečega križa, čegar pokrovitelj je nadvojvoda Franc Salvator.

Hrabrostne svetinje. Ces. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru je poslalo občinskim predstojništvom sledeče navodilo: Vsem v tamošnji občini bivajočim invalidom, kateri dobivajo doklade od hrabrostnih svetinj, ki so si isto pridobili v sedanji vojni in prejemajo od nje doklado ter so bili po superarbitraciji odslovljeni iz c. in kr. vojske, kakor tudi onim, kateri so bili v prejšnjih vojskah, kakor n. pr. v letih: 1848-49, 1859, 1866, 1878, 1882, in si takrat pridobili hrabrostno svetinjo, katerim se je pa bila doklada za isto na novo odmerila z dnem 1. oktobra 1914, je takoj odvzeti svoječasno od c. in kr. poveljstva dopolnilnega okrajja vposlane in od c. in kr. intendance vojaškega poveljstva v Gradcu izdane nakazilne naloge in jih s seznamom vred vposlati c. kr. okrajnemu glavarstvu. Ta seznam mora imeti naslednje razpredele: vojaško krdelo, šarža, ime, rojstveno leto, naborno leto, lista štev., domovinska občina in natančni naslov (adreso) prebivališča.

Vpoklic ogrskih črnovojnikov. Ogrski domobr. minister je odredil, da se morajo ogrski črnovojniki letnikov 1873, 1874 in 1875, ki so pri zadnjem prebiranju bili spoznani za sposobne in ki stanujejo v Avstriji, dne 3. novembra 1915 oglašiti pri svojem, na pozivnici označenem dopolnilnem poveljstvu. Vpoklicani so za isti dan tudi vsi oni ogrski črnovojniki, rojeni v gorej omenjenih in poznejših letih, ki so že vojaško izvežbani, a še dosedaj niso bili vpoklicani. Avstrijska oblastva imajo dolžnost, da označene črnovojnike opozorijo, da se dne 3. novembra oglašijo pri svojem dopolnilnem poveljstvu, če bi se jim tudi ne dostavila tozadevna pozivnica.

Kako nastajajo čisto „vojna poročila.“ Tržaška „Edinost“ piše: Je ljudi, ki jim v izvestnih listih silno imponira obilica „izvirnih poročil“ z raznih bojišč. Polni hvale so za liste, ki so tako izvrstno poskrbeli, da je čitajoče občinstvo poučeno iz direktnih in zato absolutno zanesljivih virov. No, če bi poznali način postanka marsikaterega takih poročil, bi se „izvirnost“ tajala kakor mehki sneg na pomladanskem solncu. Izvedeli bi, da je marsikako tako poročilo z bojišča zrastle — na uredniški mizi, v varnem zavetju, daleč proč od strelskih jarkov in gromenja topov. Tako vam je neki berlinski list prinesel dve poročili „z bojišča.“ Prvo „poročilo“ je imelo bobneč in gromeč naslov: „Vojskovođe na srbskem bojišču. Ulični boji v Belgradu. Brzojavka našega vojnega poročevalca.“ Drugo „poročilo“ pa je imelo naslov: „Armada Ivanova proti vojskni skupini Linsingenovi. Brzojavka našega vojnega poročevalca Leonharda Adelta.“ — Zdaj pa pazite! Obe poročili sta bili datirani z dnem 11. oktobra; eno je s severnega in

drugo s srbskega bojišča, a odposlal je obe isti vojni „poročevalca.“ Mož je bil torej hkratu na severu Evrope, v Voliniji, in na jugu, v Srbiji! In je kot ožividec poročal hkratu o bojih med Ivanovim in Linsingenom in o uličnih bojih v Belgradu. In čitatelji so dolžni verjeti vse to, in z občudovanjem čitati taka „izvirna poročila“ in se topiti od priznanja vrlemu listu, ki je ako bogato založen z mizami, tintniki, peresici in poročevalci v lastnem uredništvu, v hladni senci po letu, in za varno pečjo po zimi! — Slučaj ni osamljen. Je marveč tipičen v vrsti izvestnega časopisja.

Nizozemska prepovedala izvoz sočivja. Nizozemska vlada je prepovedala izvoz sočivja vsake vrste iz Nizozemske.

Anglija prepovedala izvoz bombaževine in bakra. Angleška vlada je prepovedala izvoz bombaževine ter izdelkov iz bombaža, nadalje izvoz bakra, kovine za izdelovanje kabla, koksa in končno živinskih dlake.

Anglija dovoljuje izvoz in uvoz kave in tobaka. Angleška vlada dovoljuje neovirani izvoz in uvoz kave in tobaka v vse države. Ožividno se je morala Anglija udati hudemu pritisku Združenih držav Severne Amerike, da je sedaj dovolila prosti promet s kavo in tobakom.

Zadružna Zveza v Ljubljani je podpisala na svoj račun 200.000 K tretjega vojnega posojila. Gospodarska Zveza v Ljubljani pa 40.000 K. Svoje članice Zadružna Zveza naproša, da naj ji čimprej blagovolijo sporočiti svoje prijave in prijave vlagateljev za tretje vojno posojilo.

Med begunci biti ni dobro — to izpričuje dejstvo, da se je v Gorici, ki leži še v območju sovražnega ognja, povrnilo že na tisoče prebivalcev. V mestu je sedaj že 14.000 ljudi.

Hrvatska zastava v Belgradu. „Novine“ poročajo, da se v osvojenem Belgradu na desni sprednji kupoli kraljevskega konaka vije po odredbi vrhovnega poveljstva velika hrvatska zastava.

Pomanjkanje mleka. Štajersko namesništvo nam je poslalo sledeči razglas: Veliko pomanjkanje jaje, mleka in krompirja v mestu Gradcu je napotilo namesništvo, da se je poslužilo cesarskega ukazu z dne 7. avgusta 1915 mu danih pravic. Tako je ukrenilo, da se zahteva ves pridelek jaje političnih okrajev Gradec okolica, Lipnica, Weiz, Hartberg in Feldbach, nadalje ves pridelek krompirja političnih okrajev Gradec okolica, Lipnica in Weiz in slednjič tudi ves pridelek mleka večjih političnih okrajev Srednjega in Gornjega Štajerskega za porabo mesta Gradca in se v ta namen zapleni.

Mariborski trg. V soboto, dne 23. oktobra je samo 3 špeharjev pripeljal na trg. Že od ranega jutra je občinstvo oblegalo špeharske vozove. Ko se je ob 7. uri začelo prodajati špeh in meso, je bil naval kupujočega občinstva tako hud, da je morala mestna policijska straža pri vsakem posameznem vozu posredovati. Ženske so si kar iz rok trgale špeh in meso. Cene so bile določene sledeče: za slabjši špeh 4 K 80 v., za boljši do 5 K 20 v., za mast 5 K 40 v., za glavino 2 K 40 v., ostalo meso pa od 4 K 20 v., do 5 K. Policijski stražniki so si vsakega špeharja, kateri se ni držal določenih najvišjih cen, zamažovali z obljubo, da bo imel opravke s sodnijo zaradi prestranjanja cen. Tudi člani meščanske straže so nadzorovali kupčijo na špeharskem in ostalem trgu ter so grozili s kaznijo, če se kdo ni hotel držati od magistrata določenih najvišjih cen. Kakor izvemo, je bilo že okrog 8. ure zjutraj 7 strank zabeleženih radi navijanja cen. Bojimo se, da bo naš trg nazadnje brez blaga. Na vsak način pa bi bilo tudi priporočati, da bi se n. pr. špeharjem vsakemu posebej že pred prodajo izročil seznam najvišjih cen. Sicer pa se pri sodniji ne ozirajo na najvišje cene, ampak na to, da cena odgovarja produkcijskim stroškom, h katerim se lahko pridene navaden dobiček. Zopet in zopet opozarjamo kmete na to postopanje sodnije.

Poštni promet z južnimi Tirolami. Odslej naprej je zopet dovoljeno pošiljati zasebne poštno zavoje v Trident in v okraje Cavalese, Cles in Mozzolombardo.

Dopisi.

Maribor. Poroča se nam: Zadnje dni pošiljajo tukajšnja vojaška poveljstva prosto moštvo v okolico pomagati opravljati nujna jesenska dela. Kdor zaradi pomanjkanja delavcev ne more opraviti jesenske setve, naj prosí za vojaške-delavce naravnost pri poveljniku posameznih stotnij.

St. Jakob v Slov. gorah. V temnem dolu je umrl posestnik Mihael Holer, p. d. Pehan. N. p. v m.!

Vukovski dol pri Jarenini. Po noči dne 18. oktobra je bil izvršen drzen vlom v hišo Janeza Šauperla v Vukoskem dolu. Tatovi so mu odnesli 50 kilogramov slanine v vrednosti 300 kron.

Celje. Major Rudolf pl. Kocijan, ki je bil lajnsko leto kot stotnik 87. pešpolka na srbskem bojišču težko ranjen in nato odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem z vojnim okrasom, je bil po svojem okrevanju povišan v majorja in bataljonskega poveljnika nekega drugega polka. Major Kocijan je pri zadnjih bojih v Srbiji našel junaško smrt. Kocijan je bil pri vojakihi zelo priljubljen in je rad govoril slovenski.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dne 4. t. m. smo spremili k večnemu počitku Janeza Vogrin, 18letnega mladeniča. Ker je bil ravno god našega presvitlega cesarja, so pristopili naši veteranci in mu kot mladem vojaku skazali na poseben način zadnjo čast. — Svetila rajnemu večna luč!